

HEMBYSE ARCHEOLOGIE

Leuven, Ter Bank

ONDERZOEKSRAPPORT HEMBYSE ARCHEOLOGIE

2016-07-TER BANK-BP

Bureaustudie: aanvullingen op beheersplan

Versie van 18 oktober 2017

De Smaele Bart & Pieters Hadewijch

2017

INHOUDSOPGAVE

1	Uitvoerder.....	3
2	Aanvullende data betreffende het beheersplan.....	3
	02.03.01_Bestaande opgravingsgegevens of Monitoringsonderzoeken	3
	02.03.03_Hiaten in kennis	6
	03.03.05_Inventarisatie van de knelpunten	7
	04.04_Erfgoedwaarden van het archeologisch erfgoed.....	10
	05.05_Doelstellingen archeologisch erfgoed	11
	06.03_Werkzaamheden archeologisch erfgoed	12
3	BRONNEN	15
4	LIJST VAN BIJLAGEN	16

1 Uitvoerder

De aanvulling op het onderdeel “archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem”, dat deel uitmaakt van het beheersplan voor de voormalige priorij van Terbank, in opdracht van de School voor Buitengewoon Onderwijs Ter Bank vzw, is uitgevoerd door Hembyse Archeologie.

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba. Hembyse bvba is door het Agentschap Onroerend Erfgoed van rechtswege erkend als archeoloog, conform Artikel 3.5.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 (erkenning OE/ERK/Archeoloog/2017/00193).

2 Aanvullende data betreffende het beheersplan

02.03.01_Bestaande opgravingsgegevens of Monitoringsonderzoeken

>>> [plan CAI](#)

>>> [CAI-sheets in pdf](#)

>>> [plan KW-linie](#)

Voor het inventariseren van de gekende archeologische data (vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, zie ook Artikel 2.1 §8 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013) binnen en rond het onderzoeksgebied kan gebruik worden gemaakt van verschillende datasets. De eerste en meest bruikbare is de Centrale Archeologische Inventaris of CAI. Hierbij moet worden gesteld dat de CAI een “levend” instrument is, dat boogt op nieuwe data en voortschrijdende inzichten. Dit betekent dat niet alle bestaande gegevens noodzakelijkerwijs reeds in deze databank zijn opgenomen. De CAI is geraadpleegd op 3 oktober 2017 en onderliggende tekst kan dus geen rekening houden met data die nadien gewijzigd of aangevuld zijn.

Het onderzoeksgebied bevindt zich ten westen van de historische stad Leuven, die voor dit onderzoek niet in het overzicht van de CAI is opgenomen. De zeer uitgebreide dataset voor de historische stad Leuven zou een over-representatie van de archeologische data in de regio geven. In die optiek is gekozen voor een opdeling van de CAI-meldingen binnen een bepaalde straal van het huidige onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied zelf staat in de CAI opgenomen als melding 5207 en vat de basis-archeologische gegevens voor het onderzoeksgebied samen. Zo staat het gebied gekarteerd als een vol-middeleeuwse bewoningskern (1197), die gradueel verder ontwikkeld is tot het kloostercomplex zoals het in de huidige vorm bestaat. Deze interpretatie geschiedde op basis van kaartenmateriaal. Deze melding is een eerste indicator voor de mogelijke aanwezigheid van archeologische sporen en structuren binnen het onderzoeksgebied, te dateren in de volle middeleeuwen. De

aanwezigheid van een leprozerie duidt indirect op de mogelijke aanwezigheid van inhumaties, zowel van de kloostergemeenschap als van de overleden patiënten. Vergelijkbare inhumaties van overleden lepra-patiënten zijn aangetroffen te Kortrijk (CAI 76569) en Harderwijk (Nederland). De mogelijke aanwezigheid van deze grafcontexten dwingt tot bepaalde beheersdoelstellingen (cf. *infra*).

Op basis van de omliggende meldingen kan een inschatting worden gemaakt van de kans op het aantreffen van archeologische sporen en relictten uit dezelfde periode (i.e. volle middeleeuwen) of andere periodes.

In de onmiddellijke omgeving (straal van 250 meter rond het onderzoeksgebied) zijn twee CAI-meldingen opgenomen. Het betreft locaties 165091 en 165099, die slaan op twee bunkers van de zogenaamde KW-linie. Deze linie is tijdens het Interbellum door het Belgisch leger aangelegd om een mogelijke inval vanuit Duitsland tegen te houden. De linie bestond uit bunkers en antitankversperringen, maar de linie heeft bij de Duitse invasie in mei 1940 niet stand gehouden.

De meest westelijke bunker waarvan hier sprake zou nooit gebruikt zijn, echter enkel kortstondig bemand. Er is in de CAI geen sprake van verbindingsloopgraven, wat er op duidt dat de kans op het aantreffen van archeologische resten van deze linie vrij klein is.

Wanneer anderzijds de gekende posities van de bunkers van de KW-linie met de situering van het onderzoeksgebied geconfronteerd worden, blijkt dat het onderzoeksgebied zich midden in de KW-linie bevindt. Het gedeelte tussen Leuven en Namen, waar het onderzoeksgebied Ter Bank zich bevindt, werd in mei 1940 door Britse eenheden verdedigd. In noordelijke richting waren Belgische eenheden gelegerd. Men kan dus veronderstellen dat er in de kortstondige maar hevige gevechten in mei 1940 sporen van deze gevechten in de ondergrond zijn achtergebleven. Men kan denken aan kleine loopgraven, schuttersputten, bomkraters en allerlei losse uitrustingsstukken. Ook de mogelijke aanwezigheid van deze resten houdt bepaalde beheersdoelstellingen in (cf. *infra*).

De meeste CAI-meldingen in de onmiddellijke omgeving hebben dus betrekking op -hoofdzakelijk afgebroken- bunkers van de KW-linie. Het militaire verleden van het onderzoeksgebied Ter Bank gaat echter verder terug dan het Interbellum, CAI-melding 212735 slaat immers op het 17^e-eeuwse legerkamp van het Beleg van Leuven. Een dergelijk legerkamp, dat circa twee weken aanwezig was, laat mogelijk ook sporen in de ondergrond na. Het kan gaan om haarden, afvalkuilen en losse uitrustingsstukken. Deze mogelijke aanwezigheid van deze resten houdt bepaalde beheersdoelstellingen in (cf. *infra*). Rond Leuven is niet alleen een militair kamp aangelegd, het beleg van Leuven was wel degelijk een bloedige militaire confrontatie. Hierbij werd verschillende keren getracht om de stadsvesten te doorbreken, de aanwezigheid van aanvalsliepgraven ten noorden van het

onderzoeksgebied zijn hiervan het resultaat. CAI-locatie 208976 omschrijft de zone waarbinnen deze aanvalsliepgraven mogelijk aanwezig zijn. Dit betekent dat er binnen het onderzoeksgebied van Ter Bank een lage kans is op het aantreffen van loopgraven uit de 17^e eeuw, maar gezien het feit dat Ter Bank zich binnen het legerkamp bevond kan worden gedacht aan allerlei sporen die met het militaire leven te maken hebben. Dergelijke sporen zijn reeds eerder bij archeologisch onderzoek aangetroffen, bijvoorbeeld te Lanaken (militair kamp, opgraving) en Oudenaarde (veldslag, veldkartering).

De aanwezigheid van resten van het militaire verleden is ook gebleken uit een archeologisch onderzoek -nagenoeg het enige in de dichte omgeving- ten zuiden van het huidige onderzoeksgebied, met name aan de Celestijnenlaan (CAI 208705). Hierbij werden uitrustingsstukken en munitieartikelen uit de Eerste Wereldoorlog aangetroffen, maar ook losse munten, waaronder één uit de Romeinse periode. In combinatie met de aanwezigheid van een grafmonument uit de Romeinse periode ten westen van het onderzoeksgebied (CAI 163017) kan worden gesteld dat er een verwachting is voor de aanwezigheid van resten uit de Romeinse periode. Hierbij kan worden gedacht aan crematiegraven of nederzettingssporen (grondsporen). Ten zuidwesten daarvan werd reeds in de jaren '60 van de vorige eeuw Romeins materiaal aangetroffen dat mogelijk van een grafmonument afkomstig was.

Op basis van de data kan worden gesteld dat er binnen het onderzoeksgebied kans is op het aantreffen van sporen uit minstens drie verschillende periodes.

5

1. Er is een kans op het aantreffen van sporen uit de Tweede Wereldoorlog, hierbij kan worden gedacht aan schuttersputten, afvalkuilen, kleine loopgraven, bomkraters. Er kan ook verwacht worden dat er losse elementen van uitrustingsstukken (insignes, gespen, ...), munitieartikelen (hulzen, handgranaten, tactisch schroot, schrapnel, ...) in de ondergrond aanwezig zijn.
2. Er is tevens een kans op het aantreffen van sporen die verbonden kunnen worden aan het beleg van Leuven. Hierbij kan worden gedacht aan haarden, haardkuilen, afvalkuilen, latrines en losse elementen van uitrustingsstukken (insignes, gespen, ...), munitieartikelen (musketkogels, kanonskogels, ...) die in de ondergrond aanwezig zijn.
3. Er is een grote kans op het aantreffen van sporen uit de middeleeuwen. Het civiele verleden van het onderzoeksgebied gaat terug tot de volle middeleeuwen. Men kan hierbij uitgaan van de verwachting naar allerlei sporen die met de abdij te maken hebben (afvalkuilen, waterputten, ...), maar ook sporen van de leproserie (inhumaties). Nederzettingssporen die ouder zijn dan de 12^e eeuw kunnen tevens worden verwacht en hierbij gaat het om grondsporen van nederzettingen (houten structuren).

Op basis van de data kan worden gesteld dat er binnen het onderzoeksgebied ook kans is op het aantreffen van sporen uit volgende periodes.

1. Er kunnen sporen uit de Romeinse periode worden verwacht, met name sporen van begravingen. Romeinse grafvelden kunnen zich over grote oppervlaktes uitstrekken en kunnen allerlei vormen aannemen, het hoeft niet noodzakelijk om grafheuvels te gaan.
2. Er kunnen mogelijk ook sporen uit de Eerste Wereldoorlog worden verwacht,

Er moet tevens onder voorbehoud worden gesteld dat de verwachting naar sporen uit boven vernoemde periode de mogelijke aanwezigheid van archeologische sporen uit andere periodes niet uitsluit.

De aangewezen methode om deze archeologische sporen ofwel te bewaren, ofwel op te sporen en te behouden van vernieling, worden verder in de tekst besproken als beheersmaatregelen.

02.03.03_Hiaten in kennis

>>> in het basisdocument, §02.03.03 worden onderzoeksvragen geformuleerd. Onderstaande onderzoeksvragen zijn een suggestie voor aanpassing van deze vragen.

6

ONDERZOEKSVRAGEN

De vraagstelling van het onderzoek dient gericht te zijn op zowel de bouw- en occupatiegeschiedenis van de priorij, als op de subtiele sporen uit oudere en jongere periodes. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Wat is de aard, datering en de omvang van de aangetroffen archeologische sporen en structuren ? Welke informatie bieden ze, welk kennispotentieel herbergen ze en wat kan hieruit worden besloten voor het beheer van de mogelijk nog aanwezige archeologische sporen en structuren ?
- Wat is de aard, datering en de spreiding van de aangetroffen archeologische relictten ? Welke informatie bieden ze, welk kennispotentieel herbergen ze en wat kan hieruit worden besloten voor het beheer van de mogelijk nog aanwezige archeologische relictten ?
- Wat is de stratigrafische en chronologische situering van de aanwezige archeologische resten ?
- Zijn er in die optiek antropogene ophogingslagen aanwezig en zo ja, wat is de datering, samenstelling en de impact op de archeologische sporen en structuren ?

- Wat is de relatie tussen de bestaande gebouwen en het aangetroffen archeologisch erfgoed ? Wat is de waarneembare impact van de verschillende bouwfasen op de archeologische sporen en structuren ?
- Tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren de archeologische objecten, wat is de conserveringsgraad en wat is het kennispotentieel in het kader van de ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de site? Wat is het kennispotentieel in het kader van de militaire geschiedenis van de regio ?
- Welke tafonomische processen kunnen worden waargenomen en wat kan hieruit worden besloten voor het beheer van de mogelijk nog aanwezige archeologische resten ?
- Wat zeggen de aangetroffen archeologische objecten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de gebruikers/bewoners van de site gedurende de verschillende bewoningfasen ?
- Is verder natuurwetenschappelijk onderzoek mogelijk en -zo ja- noodzakelijk voor het begrip van de archeologische sporen en structuren ?
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen de bestaande kennis van de ontwikkeling van de site ?
- Kunnen de resultaten in een ruimer historisch en geografisch kader geplaatst worden en wat is de impact op de bestaande archeologische en historische klijtlijnen ?

03.03.05_Inventarisatie van de knelpunten

>>> plan erosie

>>> plan bodemkaart

>>> plan bodembedekking

>>> plan digitaal terreinmodel

Het eerste doel in het beheer van archeologische sporen, structuren en sites is het behoud in situ. Wanneer dit niet mogelijk is, dan is behoud “ex situ” noodzakelijk. Ook wanneer behoud in situ betracht wordt, blijft een aantal knelpunten overeind. De natuurlijke staat van het terrein, de ondergrond of de waterhuishouding kunnen specifieke problemen veroorzaken en schade aan het archeologisch erfgoed teweegbrengen.

Het eerste knelpunt is altijd dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van een menselijke dynamiek waarin veranderingen altijd aanwezig zijn en aanwezig zullen zijn. In het beheersplan voor de site van Ter Bank wordt in eerste instantie een renovatie en een opwaardering van het gebouwenbestand voorzien. Het voornaamste knelpunt is dat een aantal storende elementen kunnen worden afgebroken. Bij deze werken is het van groot belang om gepaste maatregelen te

nemen om het mogelijk aanwezig archeologisch erfgoed van vernieling te vrijwaren. Het is immers zo dat de aanwezigheid van bovengrondse, recente structuren niet altijd een afwezigheid van oudere archeologische relictten vooropstelt, wel integendeel.

Voor het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied kan voor de inventarisatie van de knelpunten worden gekeken naar de staat van het terrein en de natuurlijke kenmerken van dit terrein.

Het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied bestaat hoofdzakelijk uit tuin, gelegen op een vrij sterke helling (cf. §03.03.03) in zuidelijke richting. Dit geeft aan dat zowel de huidige bodembedekking als de erosiegevoeligheid van het terrein van belang zijn in het behoud en het beheer van mogelijk aanwezig archeologisch erfgoed. In eerste instantie kan de erosiegevoeligheidskaart voor Vlaanderen worden geraadpleegd.

De Erosiegevoeligheidskaart voor de Vlaamse Gemeenten geeft voor elke gemeente in Vlaanderen de gemiddelde gevoeligheid voor bodemerosie weer (de dato 2006). De kaart geeft dus op niveau van Vlaanderen een eerste indicatie van de locatie van erosiegevoelige gebieden. De kaart is een afgeleide van de potentiële bodemerosiekaart per perceel (de dato 2006). Op de Erosiegevoeligheidskaart voor de Vlaamse Gemeenten staat het gebied ingekleurd als “Medium erosiegevoelig”. Het onderzoeksgebied is niet fundamenteel veranderd sinds 2006, dus de kaart is nog steeds van toepassing. De mate waarin een gebied erodeert kan gevolgen hebben voor de archeologische waarde van het gebied: wanneer een site zich in een sterk tot zeer sterk erosiegevoelig gebied bevindt, is algemeen gesteld de kans op bewaring kleiner, of is de kans op het beschadigen van dit archeologisch erfgoed groter. Anderzijds kunnen archeologische lagen door geërodeerde pakketten worden afgedekt, waarbij de kans op een goede bewaring over het algemeen verbetert (of beter wordt geacht). In combinatie met de kennis van de bodemkaart kan een inschatting worden gemaakt van de impact van erosie op het archeologisch erfgoed.

Het onderzoeksgebied zelf is gekarteerd als OB, wat betekent dat de gebieden bebouwd zijn en er geen bodemkundige data opgenomen zijn. De omliggende gronden staan echter gekarteerd als Aba en Lbp. Er kan echter worden afgeleid dat het noordelijke deel van het onderzoeksgebied zich oorspronkelijk op de gronden in de serie Lbp bevond en het zuidelijke deel op gronden in de serie Aba. Deze laatste zijn leemgronden met een textuur B-horizont, met andere woorden voormalige landbouwgronden waarin de bewaring van archeologische sporen en structuren mogelijk is. De gronden in de serie Lbp zijn droge zandleemgronden zonder profielontwikkeling, wat strookt met de topografische ligging. Dit zijn voormalige landbouwgronden waar de inwerking van landbouwactiviteiten en

erosie reeds een deel van de archeologische lagen hebben verstoord, maar waar archeologische sporen en structuren desalniettemin bewaard kunnen zijn.

Een onmiskenbare invloed op de natuurlijke erosie van het gebied is het landgebruik en de bodembedekking. In dit geval is er vermoedelijk reeds sinds de middeleeuwen een vrij geconsolideerde situatie, waarbij akkerland en begroeiing als voornaamste factor voor stabiliteit hebben gezorgd. Dit betekent dat de bewaring van archeologische resten in de niet-verstoorde delen van het onderzoeksgebied verwacht wordt goed te zijn.

Een derde knelpunt is dus de huidige bodembedekking of het verwijderen daarvan, met name het verwijderen van bomen, oppervlakkige structuren (paden, ...). Deze ingrepen kunnen een nefaste invloed hebben op de mogelijk aanwezige archeologische sporen en structuren in de ondergrond. Gepaste maatregelen voor deze werkzaamheden zijn dan ook noodzakelijk.

Een laatste punt grijpt terug op de insteek van dit hoofdstuk, namelijk de topografie van het terrein. Op basis van het DTM Vlaanderen kan worden gesteld dat het onderzoeksgebied op de rand van een opduiking in het landschap gelegen is, die een overzicht biedt op de vallei van de Dijle. Dit is een uitgelezen locatie voor archeologische sporen en structuren, de sporen van Romeinse begraving (CAI 163017) bevinden zich bijvoorbeeld op dezelfde opduiking.

9

Men kan vermoeden dat de topografie van het terrein relatief weinig is gewijzigd sinds het begin van de uitbouw van het kloostercomplex. Door de uitbouw van dit complex is de situatie de facto gestabiliseerd.

Dit betekent dat het wijzigen van deze topografie een impact op de mogelijk aanwezige archeologische sporen en structuren kan hebben. Voor elke reliëfwijziging binnen het onderzoeksgebied dienen gepaste maatregelen genomen te worden.

Samenvattend kan worden gesteld dat de initiële beheersdoelstelling voor het archeologisch erfgoed het behoud in situ moet zijn. Hierbij kunnen vier knelpunten geïnventariseerd worden, namelijk:

- de huidige bebouwing en de daaraan gekoppelde werkzaamheden
- het huidige landgebruik en de bodembedekking van de niet-bebouwde delen van het onderzoeksgebied
- het wijzigen van de topografie van het terrein
- het historische landgebruik en de daaraan gekoppelde erosie (= verstoring) van het onderzoeksgebied.

Om tot concrete beheersdoelstellingen voor het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed te komen is een assessment van de erfgoedwaarden van dit mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed noodzakelijk.

04.04_Erfgoedwaarden van het archeologisch erfgoed

Om een evaluatie van de archeologische erfgoedwaarden van het onderzoeksgebied te doen dient het archeologisch erfgoed gekend te zijn. Hiervoor kan teruggerepen worden naar de onderzoeksvragen, die betrekking hebben op de bouw- en occupatiegeschiedenis van de priorij.

Heden is het archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied nog onbekend en om de onderzoeksvragen te beantwoorden dient het archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied eerst te worden opgespoord, gedocumenteerd en geëvalueerd te worden. Aangezien de eerste beheersdoelstelling voor het archeologisch erfgoed het behoud in situ is, wordt het opsporen van archeologisch erfgoed dan ook pas uitgevoerd wanneer dit mogelijk aanwezige erfgoed in gevaar zou dreigen te zijn. Zoals reeds vermeld dient dit te gebeuren naar aanleiding van grote grondwerkzaamheden, maar het kan ook gebeuren naar aanleiding van de voornoemde knelpunten (cf. 03.03.05).

Tot wanneer het archeologisch erfgoed opgespoord en geëvalueerd is, dient het volledige onderzoeksgebied als archeologisch waardevol beschouwd te worden. Er zijn immers voldoende aanwijzingen dat er zich binnen het onderzoeksgebied archeologische sporen en structuren kunnen bevinden.

In eerste instantie zijn zes zones afgelijnd waarbinnen zich op basis van de historische nota archeologische sporen en structuren kunnen bevinden. In deze zes zones kunnen sporen aangetroffen worden die rechtstreeks met de geschiedenis van de priorij verband houden. Deze zones zijn voornamelijk afgelijnd op basis van kaartenmateriaal en hebben dus betrekking op een specifiek soort archeologische sporen en structuren, namelijk muurwerk, met uitzondering van de sporen van het legerkamp uit het Beleg van Leuven.

Op basis van het onderzoek van de CAI-databank is echter ook gebleken dat de kans op het aantreffen van zowel oudere als jongere archeologische sporen en structuren bestaande is. In onderstaande tabel wordt een overzicht geboden van de verschillende types archeologische sporen en structuren die mogelijk binnen het volledige onderzoeksgebied (dus niet louter binnen de zes afgelijnde zones) aanwezig zijn.

WAT	Herkenbaarheid	Kwetsbaarheid	Vermoedelijke archeologische periode	Kenniswinst ?
-----	----------------	---------------	--	---------------

Losse archeologische objecten	Moeilijk herkenbaar	Vrij kwetsbaar	Alle periodes, voornamelijk Romeinse periode tot en met mei 1940	Beperkte kenniswinst indien geen veldkartering mogelijk
Los menselijk botmateriaal	Moeilijk herkenbaar	Zeer kwetsbaar	Volle en late middeleeuwen	Grote kenniswinst
Losse metalen voorwerpen	Moeilijk herkenbaar	Vrij kwetsbaar	Romeinse periode, Beleg van Leuven, 1914 en mei 1940	Beperkte kenniswinst indien geen veldkartering mogelijk
Kampplaats: haarden, haardkullen	Moeilijk herkenbaar	Zeer kwetsbaar	Beleg van Leuven	Grote kenniswinst
Schuttersputten, loopgraven, bomkraters	Moeilijk herkenbaar	Zeer kwetsbaar	Mei 1940	Grote kenniswinst
Inhumaties	Goed herkenbaar	Zeer kwetsbaar	Volle en late middeleeuwen	Grote kenniswinst
Crematies	Moeilijk herkenbaar	Zeer kwetsbaar	Romeinse periode	Grote kenniswinst
Grondsporen (nederzettingen)	Zeer moeilijk herkenbaar	Zeer kwetsbaar	Alle periodes tot de volle middeleeuwen	Grote kenniswinst
Muurwerk	Goed herkenbaar	Kwetsbaar	Late middeleeuwen tot 20 ^e eeuw	Grote kenniswinst in combinatie met historisch kaartenmateriaal

Let wel: dit overzicht is gebaseerd op de gekende archeologische data uit de directe omgeving, dit betekent dat dit overzicht niet exhaustief is en er dus altijd rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid op het aantreffen van archeologische sporen en relictten waarvoor geen enkele verwachting was opgemaakt.

05.05_Doelstellingen archeologisch erfgoed

Conform het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, dat in het kader van archeologie het archeologiedecreet van 1993 vervangt, dient het archeologisch erfgoed te worden behoud van vernieling of beschadiging (Passiefbehoudsbeginsel, Artikel 5.1.1, dit komt neer op “behoud in situ”).

Hiervoor dienen door een erkend archeoloog (Artikel 5.5.1) de nodige maatregelen te worden genomen.

Middels een archivalisch archeologisch onderzoek, dat deel uitmaakt van een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, zijn de mogelijke archeologische erfgoedwaarden van het onderzoeksgebied onderzocht. Op basis van de archivalische gegevens en de gekende archeologische data van het gebied, kan worden besloten dat er een grote kans is op de aanwezigheid van

archeologische sporen, structuren en voorwerpen. Er kan worden gesteld dat de site van de voormalige priorij van Ter Bank mogelijk ook in aanmerking komt als archeologische zone (op dit moment is een aantal historische stadskernen afgelijnd als archeologische zone) of om als archeologische site te worden vastgesteld.

Dit betekent dat een behoud **in situ** de eerste doelstelling voor behoud van de mogelijk aanwezige archeologische resten is, waarbij geen ingrepen in de bodem plaatsvinden die het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed vernielen of beschadigen. Hiervoor moet gelet worden dat:

- de waterhuishouding van het onderzoeksgebied stabiel blijft (een verlaagde grondwatertafel versnelt het verval van archeologische sporen en structuren)
- de beplanting niet verwijderd wordt, of anderzijds dat er geen nieuwe beplanting wordt aangebracht waarvan de plantstructuur (wortels) schade aan het archeologisch erfgoed zou kunnen aanbrengen
- er geen reliëfwijzigingen op het terrein worden aangebracht die een ingreep in de ondergrond omvatten
- er geen ingrepen in de bodembedekking worden aangebracht die bodemerosie tot gevolg hebben
- er indien mogelijk kennis wordt genomen van de tafonomische processen in de bodem die een invloed kunnen hebben op de bewaring van de archeologische sporen en relictten
- er een opvolging gebeurt van de staat van het onderzoeksgebied

12

Indien een behoud in situ niet mogelijk is, dient het archeologisch erfgoed opgespoord te worden en indien nodig “ex situ” bewaard te worden. De gepaste maatregelen hiervoor kunnen worden bepaald (cf. infra). De implementatie van de gepaste onderzoeksstrategieën biedt, aan het einde van het onderzoekstraject, een antwoord op de gestelde onderzoeksvragen (cf. 02.03.03).

>>> suggestie: herformuleren van de onderzoeksvragen in 02.03.03

06.03_Werkzaamheden archeologisch erfgoed

Alle werkzaamheden om het archeologische erfgoed binnen het onderzoeksgebied op te sporen en te waarderen dienen te gebeuren conform de Code Van Goede Praktijk (Artikel 5.3.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013).

Hiervoor dient een onderzoeksstrategie te worden opgesteld, die wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele methodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn.

In onderstaande tabel wordt schematisch weergegeven welke onderzoeksmethoden van toepassing (mogelijk, nuttig, schadelijk en/of

noodzakelijk) zijn bij het opsporen van bepaalde types van archeologische sporen en structuren die binnen het onderzoeksgebied kunnen worden aangetroffen.

Soort onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Toepassing :
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Eerste inschatting van archeologische waarde van het onderzoeksgebied
Archiefonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Eerste inschatting van archeologische waarde van het onderzoeksgebied
Geofysisch onderzoek	JA	JA	NEE	NEE	Geofysisch onderzoek laat toe om op een niet-destructieve manier funderingen/muurwerk op te sporen, alsook kelders, cisternen, grafkelders, waterputten, ... In de zes afgeleide archeologische zones is dit soort onderzoek zinvol om mogelijk oudere gebouwstructuren te karteren. Deze kartering wordt uitermate zinvol wanneer in deze zones grondberoerende werkzaamheden gepland worden.
Veldkartering	NEE	JA	NEE	JA	Veldkartering middels metaaldetectie is noodzakelijk voor het in kaart brengen van archeologische resten die met het beleg van Leuven te maken hebben, alsook de Eerste en de Tweede Wereldoorlog. Hierbij moet worden gedacht aan uitrustingsstukken en munitieartikelen die aan de oppervlakte zijn blijven liggen en heden in de toplaag/bouwvoor aanwezig zijn.
Controleboringen	JA	JA	NEE	JA	In de niet-bebouwde zones van het onderzoeksgebied is het noodzakelijk om controleboringen uit te voeren. Deze maken het mogelijk om de strategie voor een vervolgonderzoek met ingreep in de bodem - mocht hiervoor aanleiding zijn- correct te bepalen.
Landschappelijke boringen	NEE	JA	NEE	NEE	De inzet van landschappelijke boringen is binnen dit onderzoeksgebied door het landgebruik niet zinvol, de basisinformatie over bodemopbouw kan middels controleboringen en desktoponderzoek voldoende onderzocht worden.
Verkennde en waarnemende archeologische boringen	NEE	NEE	NEE	NEE	Er zijn geen concrete aanwijzingen voor de aanwezigheid van steentijdsites binnen het projectgebied. Tevens weinig effectief voor het opsporen van grondsporen.
Proefsleuven/ proefputten	JA	JA	NEE	JA	Voor het concreet opsporen van archeologische sporen en structuren (muurwerk, grondsporen, begravingen, ...) is een doordacht vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van een proefputten- of proefsleuvenonderzoek noodzakelijk. De strategie voor deze vooronderzoeken met ingreep in de bodem dient op maat van elke bodemingreep te worden vastgelegd.

Soort onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Toepassing :
Werbbegeleiding	JA	JA	NEE	JA	In zones waar een grote kans is op het aantreffen van archeologische sporen en structuren, maar waar omwille van technische factoren (stabiliteit, werfcontinuïteit) een volwaardige opgraving niet mogelijk is, kan een archeologische werfbegeleiding worden uitgevoerd. Dit stelt de erkend archeoloog in staat om binnen het kader van een lopende werf archeologische waarnemingen en registraties uit te voeren.
Opgraving	NEE	JA	JA	x	Wanneer de aanwezige archeologische resten opgespoord zijn, kan worden overgegaan op een vlakdekkende opgraving om de aanwezige sporen en structuren te registreren en het kennispotentieel "ex situ" te behoeden voor vernieling. Indien mogelijk moet een vlakdekkende opgraving worden vermeden en moet worden gekozen voor in situ bewaring.

Dit overzicht is richtinggevend, voorafgaand aan het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen binnen het onderzoeksgebied moet op basis van het beheersplan een archeologienota opgesteld en bekrachtigd worden (Artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013). In deze archeologienota wordt de onderzoeksstrategie voor elke vergunningsplichtige bodemingreep binnen het onderzoeksgebied op maat opgesteld.

3 BRONNEN

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *Dominicanessenklooster van Terbank [online]*, <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/200038> (geraadpleegd op 5 oktober 2017).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Bunkers KW-linie [online]*, <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301436> (geraadpleegd op 3 oktober 2017).

Centrale Archeologische Inventaris Vlaanderen (<https://cai.onroerenderfgoed.be/>)

Databank Ondergrond Vlaanderen (<https://www.dov.vlaanderen.be/>)

De Smaele B. & Pieters H., 2017, *Archeologienota met uitgesteld traject naar aanleiding van een verkaveling te Oudenaarde, Vaddenhoek*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 6, Gent.

Dyselinck T.A.F., 2009. *Lanaken Europark. Definitief Archeologisch Onderzoek*, BAAC-rapport A-07.0258, 's Hertogenbosch.

Geopunt Vlaanderen (<http://www.geopunt.be/>)

Leynen, P., 1979. *Oorlogsgeweld over Vossem.*, in: Bijdragen tot de geschiedenis van Vossem 1979, Tervuren.

Van Ranst E. & Sys C., 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Vlaamse Codex

(<https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>)

4 LIJST VAN BIJLAGEN

- Kaart van de CAI-meldingen binnen een straal van 1 km rond het onderzoeksgebied
- Uittreksels van de CAI-meldingen
- Kaart van het onderzoeksgebied ten opzichte van gekende bunkers van de KW-linie
- Kaart van de erosiegevoeligheid van het onderzoeksgebied
- Het onderzoeksgebied ten opzichte van de bodemkaart Vlaanderen
- Het onderzoeksgebied ten opzichte van de bodembedekkingskaart
- Het onderzoeksgebied ten opzichte van het DTM

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: bart@hembyse.net

Web: www.hembyse.net

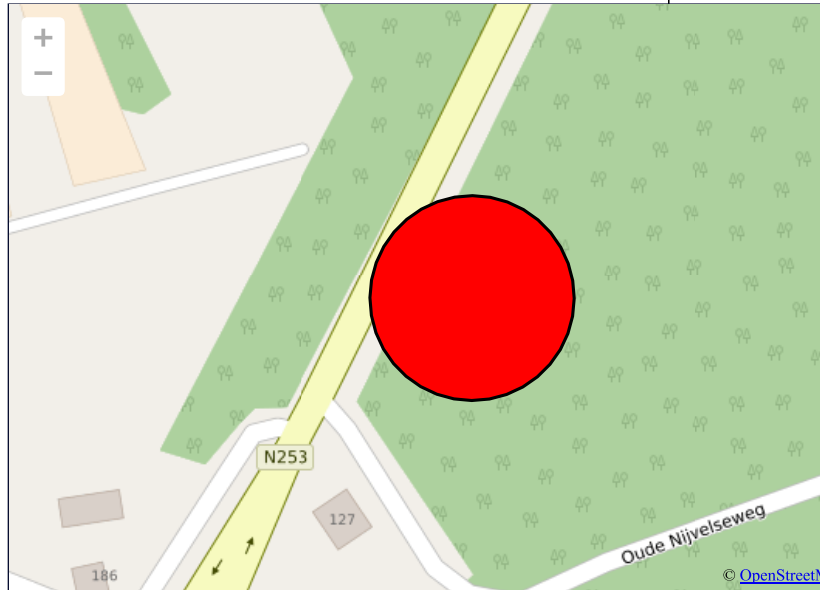
HEMBYSE

CAI Locatie 3434**nauwkeurigheid:** Tot op 250m**provincie:** Vlaams-Brabant**gemeente:** Leuven**deelgemeente:** Heverlee**naam:** Sint-Jansbergsesteenweg**toponiem:** Egenhoven**beschrijving:**

aan de Sint-Jansbergsesteenweg en de Veldstraat

aan de oprit van de autosnelweg Brussel Luik: 50°51'57" 4°39'42"

Structuur Archeologische Objecten**Datering:** Romeinse Tijd

verfijning1: Onbepaald

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen: Datering onzeker

Interpretatie: Roerende Archaeologica

klasse: Losse Vondst

subklasse: Metaal

opmerkingen: bronzen lanspunt met een huls en een zeer lang en smal blad (totale lengte: 41,5 cm)

(hasta is een zware lans met een laurier-vormige bronzen of ijzeren punt die in het Romeinse leger werd gebruikt)

Naar alle waarschijnlijkheid zijn deze voorwerpen afkomstig van een tumulus

Datering: Romeinse Tijd

verfijning1: Onbepaald

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen: Datering onzeker

Interpretatie: Roerende Archaeologica

klasse: Losse Vondst

subklasse: Munten

opmerkingen: verdwenen

Bron: Archief

datum: 1961-1962

bibliografie: Archief Gust Boschmans: persoonlijke notaboekjes

opmerkingen:

kartografie:

Gebeurtenis: Toevalsvondst > Onbepaald

datum: 1961

contactpersoon:

project: X

opmerkingen: de pastoor meldde de vondst aan Gust Boschmans

Bron: Literatuur

datum: 1963

bibliografie: DESITTERE M. 1963: Bibliografisch repertorium der oudheidkundige vondsten in Brabant (vanaf de Bronstijd tot de aan de Noormannen), Oudheidkundige Repertoria, III, 65

opmerkingen: C.K.:Desittere:1963aa

kartografie:

Gebeurtenis: Toevalsvondst > Onbepaald

datum:

contactpersoon:

project: X

opmerkingen:

Bron: Literatuur

datum: 1982

bibliografie: Verbeeck, M. 1982: Archeologische inventaris van Noordoost-Brabant. Kaartbladen 24/5-6 en 32/1-2. NGI op 1 : 25000, onuitgegeven Licentiaatsverhandeling Katholieke Universiteit Leuven, 96-97

opmerkingen: C.K.:Verbeeck:1982aa

kartografie:

Gebeurtenis: Toevalsvondst > Onbepaald

datum:

contactpersoon:

project: X

opmerkingen:

Bron: Literatuur

datum: 1984

bibliografie: Verbeeck, M. 1984: Romeinse bewoningssporen te Egenhoven (Heverlee), Hona 19.2, 12-13.

opmerkingen: C.K.:Verbeeck:1984aa

kartografie:

Gebeurtenis: Toevalsvondst > Onbepaald

datum:

contactpersoon:

project: X

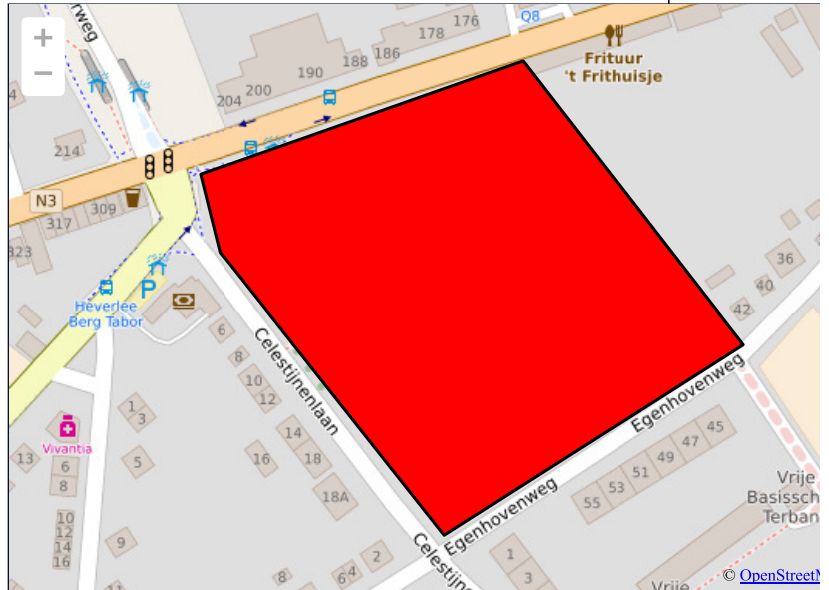
opmerkingen:

CAI Locatie 5207**nauwkeurigheid:** Tot op 15m**provincie:** Vlaams-Brabant**gemeente:** Leuven**deelgemeente:** Heverlee**naam:** Lazarij en priorij Terbank**toponiem:** Vogelzang**beschrijving:**

INDICATOR

DIBE: 200038

In de 19de eeuw werd het domein volgebouwd door de zusters Dominicanessen die er een instelling voor mindervaliden plaatsten Nu Klooster Berg Thabor

Structuur Onbepaald**Datering: Middeleeuwen**

verfijning1: Volle middeleeuwen

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen: omstreeks 1197 opgericht door hertog Hendrik I en Goswin van Heverlee .
Afgeschaft door Jozef II

Interpretatie: Bewoning

klasse: Alleenstaand

subklasse: Openbare gebouwen

opmerkingen: lazerij
de melaatsen werden verzorgd door religieuzen die de regel van Augustinus volgden.

Datering: Middeleeuwen

verfijning1: Volle middeleeuwen

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen: omstreeks 1197 opgericht door hertog Hendrik I en Goswin van Heverlee .
Afgeschaft door Jozef II

Interpretatie: Religie

klasse: Religie

subklasse: Klooster

opmerkingen: priorij

Bron: Literatuur

datum: 1985

bibliografie: Duvosquel, J. 1985: Albums de Croÿ. Bezittingen der Croÿ's in Brabant, Vlaanderen, Artesië en het Naamse,
opmerkingen: C.K.:Duvosquel:1985aa
kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:

contactpersoon:

project: X

opmerkingen:

Bron: Cartografie/Iconografie/Fotografie

datum: None

bibliografie: None

opmerkingen:

kartografie: de Ferraris

Gebeurtenis: Historisch onderzoek > Kaartstudie

datum:

contactpersoon:

project: X

opmerkingen:

Bron: Literatuur

datum: 1986
bibliografie: Kerremans P. 1986: Het landschap ten zuiden van Leuven. Het uitzicht van de dorpen Heverlee, Oud-Heverlee, Blanden en Haasrode in de 17de eeuw, onuitgegeven Licentiaatsverhandeling Katholieke Universiteit Leuven, 121-124
opmerkingen: C.K.:Kerremans:1986aa
kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

Bron: Cartografie/Iconografie/Fotografie

datum: None
bibliografie: None
opmerkingen:
kartografie: Villaret

Gebeurtenis: Historisch onderzoek > Kaartstudie

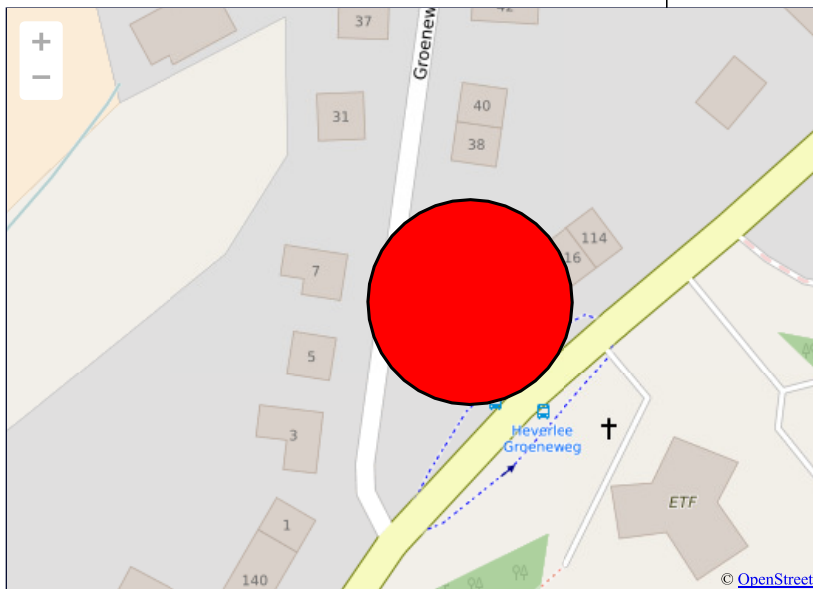
datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

CAI Locatie 163017**nauwkeurigheid:** Tot op 250m**provincie:** Vlaams-Brabant**gemeente:** Leuven**deelgemeente:** Heverlee**naam:** Termunckveld**toponiem:** Alfinnenberg**beschrijving:**

INDICATOR

Indicatief toponiem

50°52'03"NB-4°39', op een 20-tal m van de ingang van het
Jezuïetencollege, langs de Sint-Jansbergsteenweg, bij het begin van de
Groeneweg, op de top van de Alfinnenberg.

Structuur Onbepaald**Datering:** Romeinse Tijd

verfijning1: Onbepaald

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen:

Interpretatie: Begruaving

klasse: Eén structuur

subklasse: Grafheuvel

opmerkingen:

Bron: Literatuur

datum: 1982

bibliografie: Verbeeck, M., 1982. Archeologische inventaris van
Noordoost-Brabant. Kaartbladen 24/5-6 en 32/1-2. NGI op 1 : 25000.

Onuitgegeven licentiaatsthesis Katholieke Universiteit Leuven, 98

opmerkingen: C.K.:Verbeeck:1982aa

kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:

contactpersoon:

project: X

opmerkingen:

Bron: Archief

datum: None

bibliografie: Bourgeois J. en M. Lodewijckx: Havik-project 1997-
2002. Archeologisch Gis-gebaseerde inventaris, Leuven

opmerkingen:

kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:

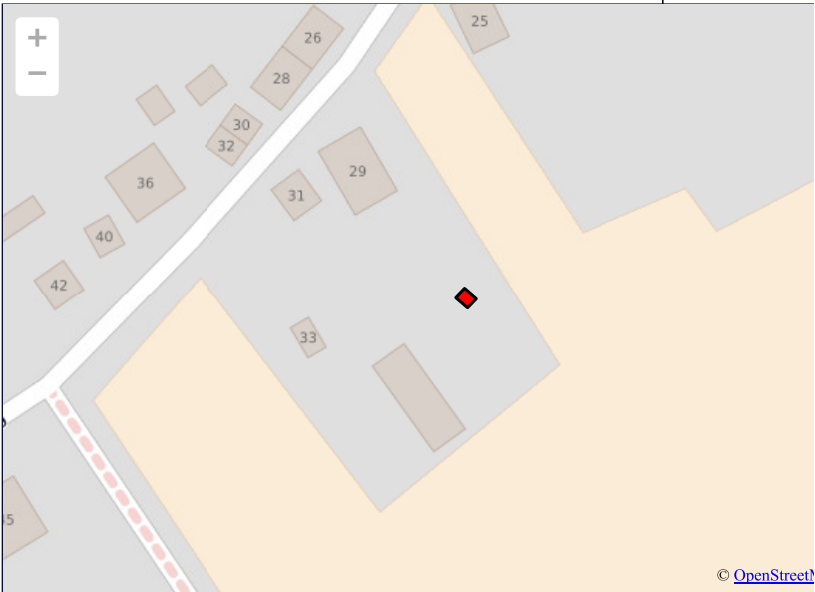
contactpersoon:

project: X

opmerkingen:

CAI Locatie 165091

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Heverlee
naam: Bunker Te 1
toponiem:
beschrijving:

Structuur Monumentaal Relict

Datering: Nieuwste Tijd

verfijning1: 20ste eeuw
verfijning2: Onbepaald
opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)
subklasse: Bunkers
opmerkingen: KW-Linie: verdediging antitankcentrum

Bron: Literatuur

datum: None
bibliografie: http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30
opmerkingen:
kartografie:

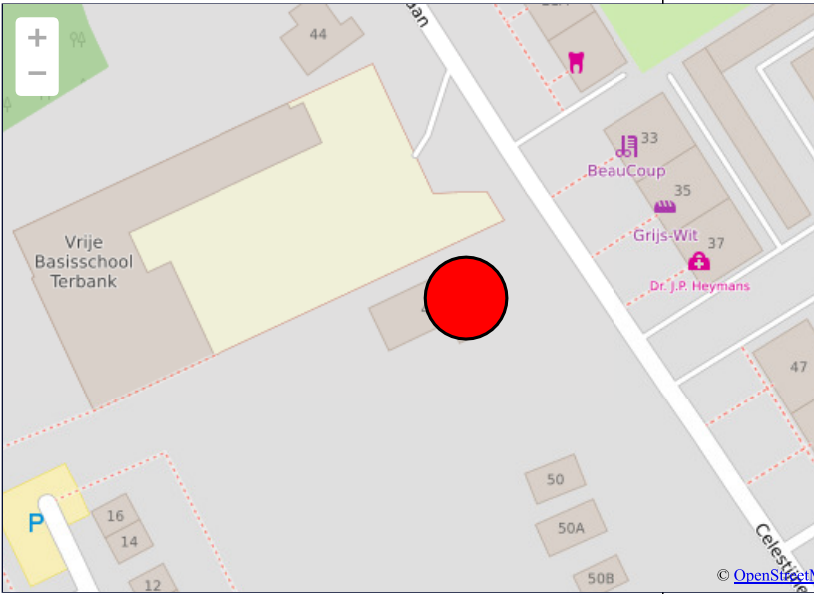
Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

CAI Locatie 165092

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Heverlee
naam: Bunker Te 2
toponiem:
beschrijving:
INDICATOR
afgebroken
"Ondergronds laten zakken bij huis. Bewoner te bezoeken (huis naast school met twee garages, gn voordeur precies). Gevaar bij het wegzakken: kantelde

Toch afgebroken => eigenaar heeft oude foto's (016/20.12.30)"

Structuur Onbepaald

Datering: Nieuwste Tijd

verfijning1: 20ste eeuw
verfijning2: Onbepaald
opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)
subklasse: Bunkers
opmerkingen: KW-Linie: verdediging antitankcentrum

Bron: Literatuur

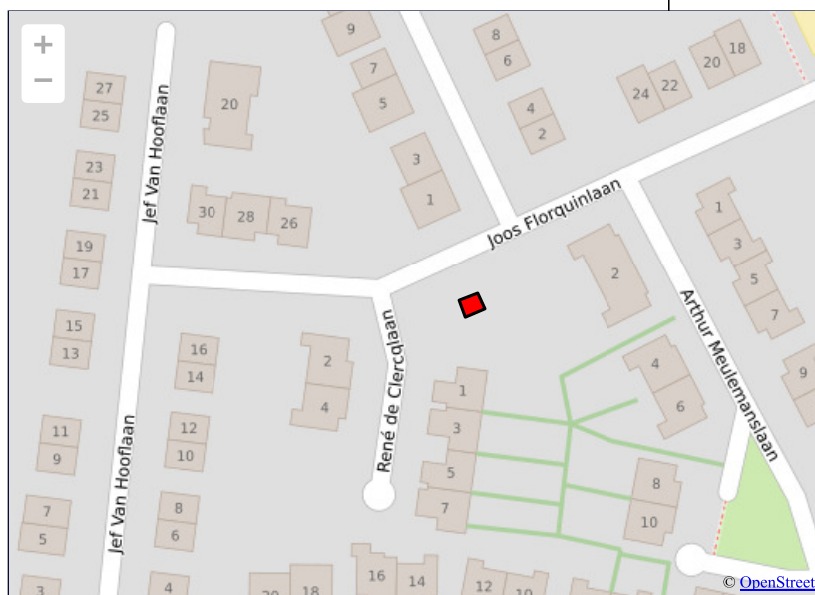
datum: None
bibliografie: http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30
opmerkingen:
kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

CAI Locatie 165093

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Heverlee
naam: Bunker Te 3
toponiem:
beschrijving:

Structuur Monumentaal Relict**Datering: Nieuwste Tijd**

verfijning1: 20ste eeuw
 verfijning2: Onbepaald
 opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)
 subklasse: Bunkers
 opmerkingen: KW-Linie: verdediging antitankcentrum

Bron: Literatuur

datum: None
 bibliografie: http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30
 opmerkingen:
 kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
 contactpersoon:
 project: X
 opmerkingen:

CAI Locatie 165095

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Heverlee
naam: Bunker Te 5
toponiem:
beschrijving:
"Nieuwsbericht op ROB-net en ROB-TV (16/9/2010):

Leuven

Gert Bueken woont al vier jaar lang in een verlaten bunker in Egenhoven. In de bunker is geen stromend water, geen elektriciteit en geen verwarming.

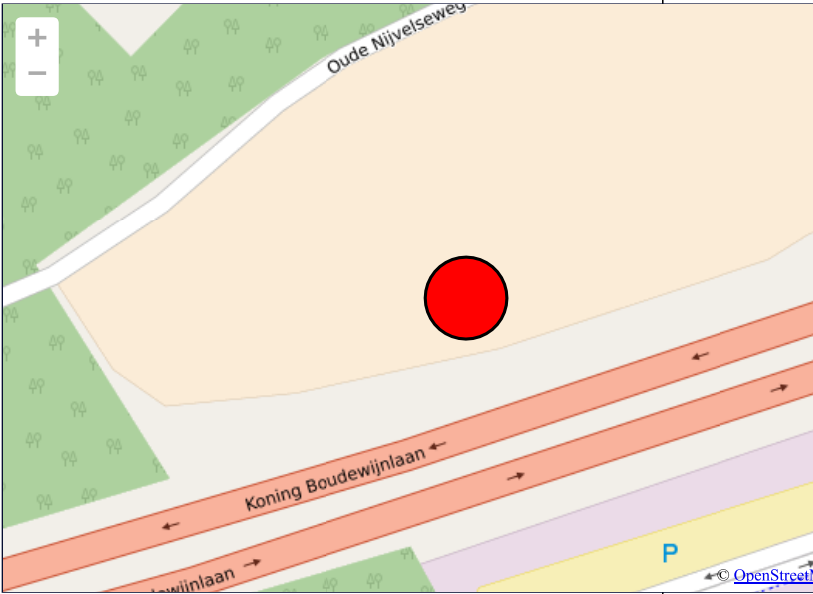
Na een familiale ruzie trok Gert de wijde wereld in zonder enige vorm van luxe. Drie keer per week gaat Gert zich in de Sportoase wassen. Elke ochtend verfrist hij zich aan het Ladeuzeplein en zijn kleren wassen doet hij in een wasserette. De stad en de politie zijn ervan op de hoogte dat Gert in de bunker woont. Ze laten hem doen, zolang hij niet voor overlast zorgt en zich goed verzorgt, vooral in de winter.

In ROB Vandaag brengen we Gert vanavond een bezoekje.

Het Nieuwsblad (28/12/2010):
LEUVEN - De brandweer van Leuven moest gisteren rond de middag uitrukken voor een brandje in een bunker aan de Oude Nijvelseweg. Hoe de brand is ontstaan, is niet bekend. De brand werd geblust met een hogedrukreiniger. Er raakte niemand gewond.

Het Nieuwsblad (20/04/2011):
KESSEL-LO/HEVERLEE - Op VT4 ziet u Gert Bueken (33) iedere woensdagavond als een dakloze die moet overleven in een oude oorlogsbunker in Heverlee. Maar de tijd staat niet stil en intussen woont de immer vriendelijke man in een nette huurwoning. Hij heeft hij een job gevonden.

"

Structuur Monumentaal Relict

Datering: Nieuwste Tijd

verfijning1: 20ste eeuw
verfijning2: Onbepaald
opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)
subklasse: Bunkers
opmerkingen: KW-Linie: verdediging antitankcentrum

Bron: Literatuur

datum: None
bibliografie: http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30
opmerkingen:
kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

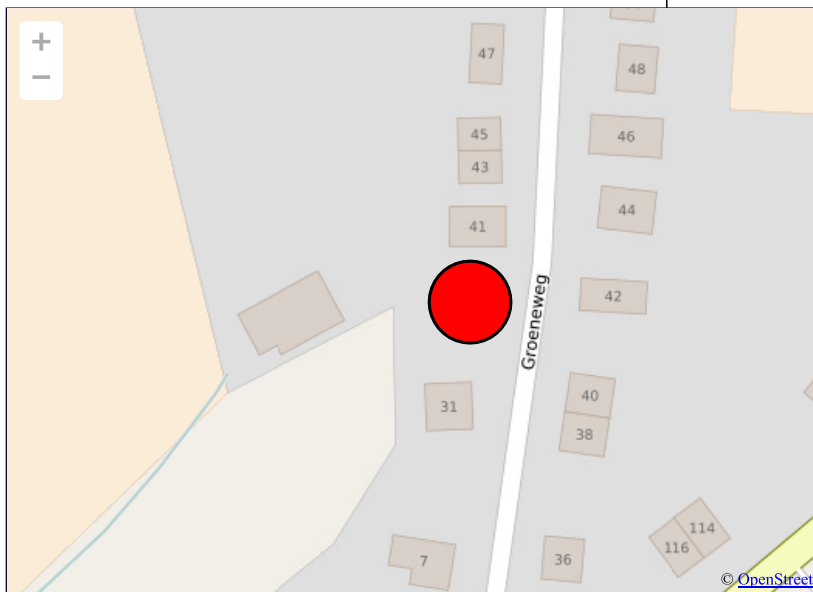
CAI Locatie 165098**nauwkeurigheid:** Tot op 15m**provincie:** Vlaams-Brabant**gemeente:** Leuven**deelgemeente:** Heverlee**naam:** Bunker Te 8**toponiem:****beschrijving:**

INDICATOR

afgebroken

Mr. Knapen, Groeneweg nr . 39, getuige: bunker afgebroken bij aanleg weg. Funderingsplaat dient nog als fundering nr. 37 (huis zoon).

Afgebroken met kleine explosies.

Structuur Monumentaal Relict**Datering:** Nieuwste Tijd

verfijning1: 20ste eeuw

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)

subklasse: Bunkers

opmerkingen: KW-Linie: verdediging antitankgracht

Bron: Literatuur

datum: None

bibliografie: [http://www.kwlinie.be/index.php?](http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30)

option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30

opmerkingen:

kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:

contactpersoon:

project: X

opmerkingen:

CAI Locatie 165099

nauwkeurigheid: Tot op 15m

provincie: Vlaams-Brabant

gemeente: Leuven

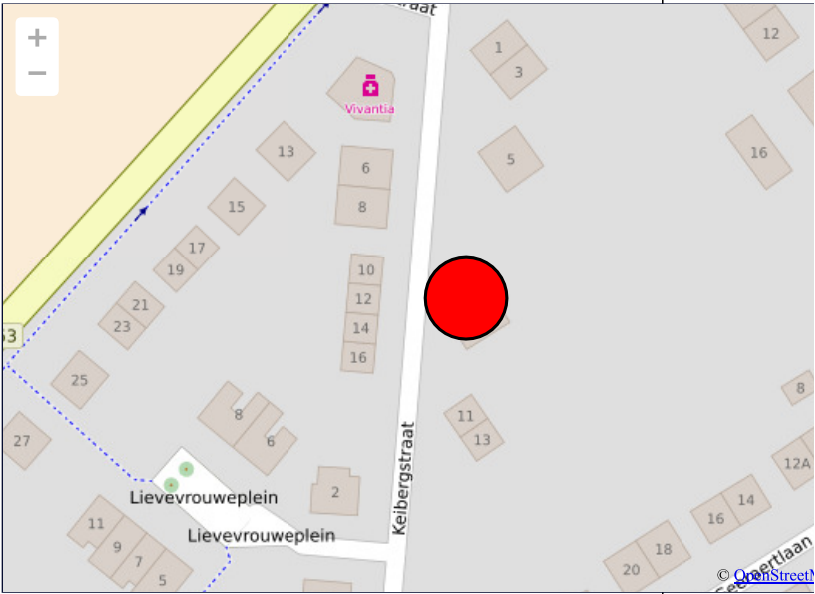
deelgemeente: Heverlee

naam: Bunker Te 9

toponiem:

beschrijving:

Eigenaar: heeft bunker weten bouwen. Oorspronkelijk moest bunker een aantal 100m naar W, maar Jezuïten waren tegen. Ooit afgesloten, maar nu open. Ooit gecamoufleerd, maar geen baksteen. Nooit loopgraven geweest. De bunker was kort bemand, maar nooit gebruikt.

Structuur Monumentaal Relict

Datering: Nieuwe Tijd

verfijning1: 18de eeuw

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)

subklasse: Bunkers

opmerkingen: KW-Linie: verdediging antitankcentrum

Bron: Literatuur

datum: None

bibliografie: [http://www.kwlinie.be/index.php?](http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30)

[option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30](http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30)

opmerkingen:

kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:

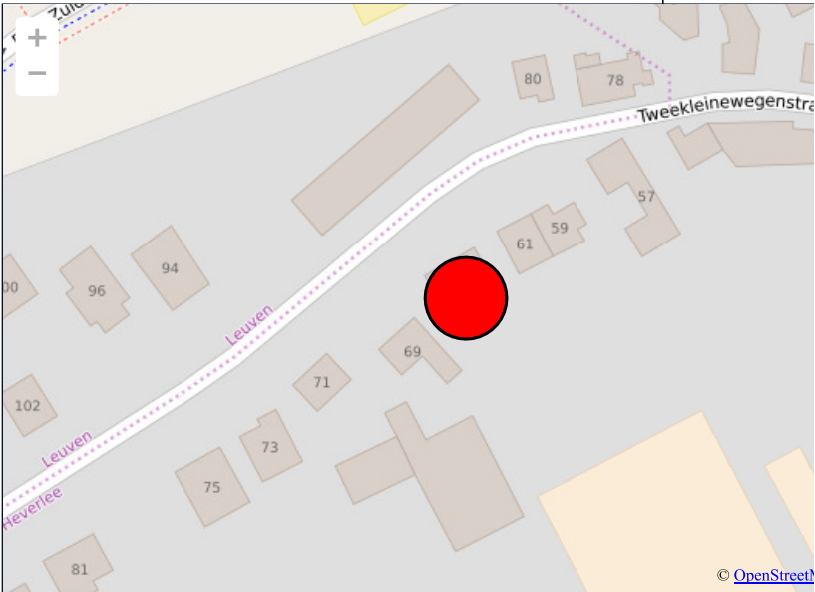
contactpersoon:

project: X

opmerkingen:

CAI Locatie 165103

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Heverlee
naam: Bunker Ms 4
toponiem:
beschrijving:
INDICATOR
afgebroken

Structuur Onbepaald

Datering: Nieuwste Tijd

verfijning1: 20ste eeuw
verfijning2: Onbepaald
opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)
subklasse: Bunkers
opmerkingen: KW-Linie: verdediging antitankcentrum

Bron: Literatuur

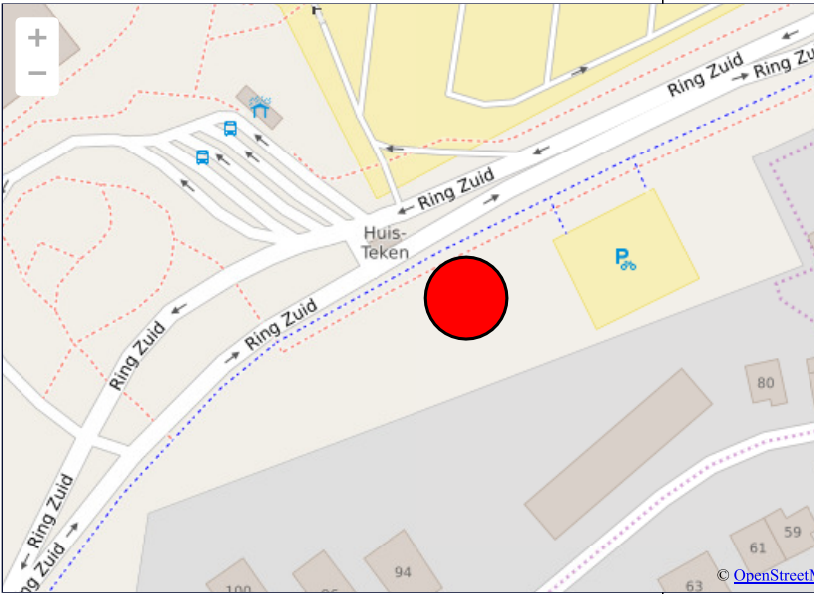
datum: None
bibliografie: http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30
opmerkingen:
kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

CAI Locatie 165104

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Heverlee
naam: Bunker Ms 5
toponiem:
beschrijving:
INDICATOR
afgebroken

Structuur Onbepaald

Datering: Nieuwste Tijd

verfijning1: 20ste eeuw
verfijning2: Onbepaald
opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)
subklasse: Bunkers
opmerkingen: KW-Linie: verdediging antitankcentrum

Bron: Literatuur

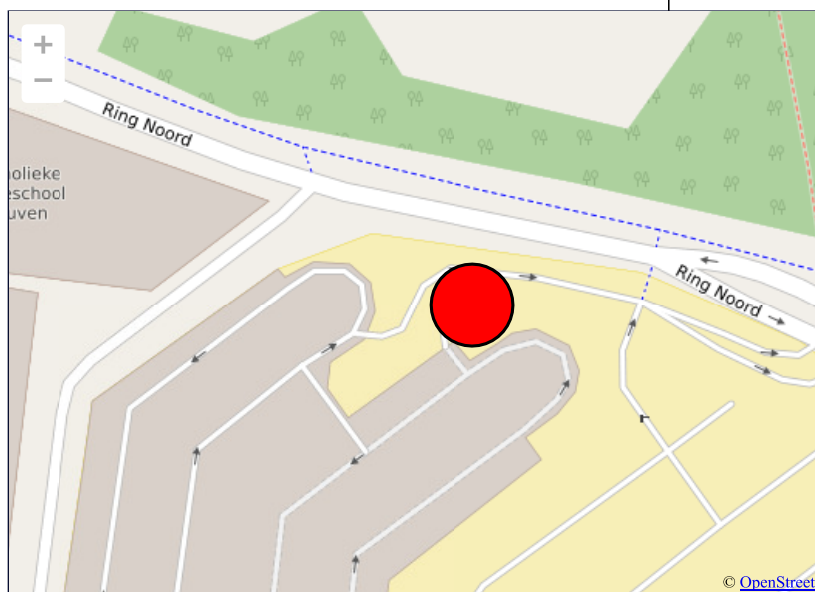
datum: None
bibliografie: http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30
opmerkingen:
kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

CAI Locatie 165105

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Leuven
naam: Bunker Ms 6
toponiem:
beschrijving:
 INDICATOR
 verdwenen

Structuur Onbepaald**Datering: Nieuwste Tijd**

verfijning1: 20ste eeuw
 verfijning2: Onbepaald
 opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)
 subklasse: Bunkers
 opmerkingen:

Bron: Literatuur

datum: None
 bibliografie: http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30
 opmerkingen:
 kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
 contactpersoon:
 project: X
 opmerkingen:

CAI Locatie 165106

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Leuven
naam: Bunker Ms 7
toponiem:
beschrijving:
Onder de grond

Structuur Monumentaal Relict**Datering: Nieuwste Tijd**

verfijning1: 20ste eeuw
verfijning2: Onbepaald
opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)
subklasse: Bunkers
opmerkingen: KW-Linie: verdediging antitankcentrum

Bron: Literatuur

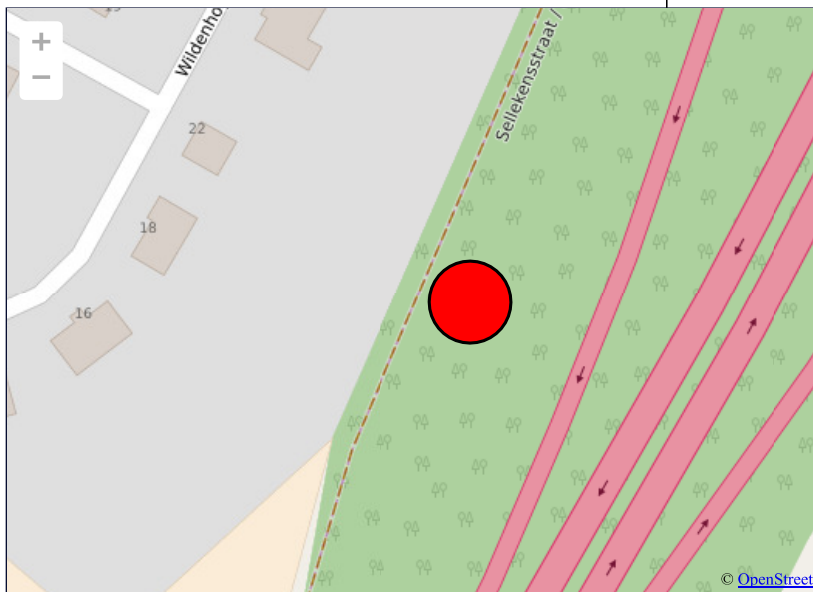
datum: None
bibliografie: http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30
opmerkingen:
kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

CAI Locatie 165107

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Herent
deelgemeente: Winksele
naam: Bunker Ms 8
toponiem:
beschrijving:
 INDICATOR
 verdwenen

Structuur Onbepaald**Datering: Nieuwste Tijd**

verfijning1: 20ste eeuw
 verfijning2: Onbepaald
 opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Wereldoorlogen (Versterking)
 subklasse: Bunkers
 opmerkingen: KW-linie: verdediging antitankcentrum

Bron: Literatuur

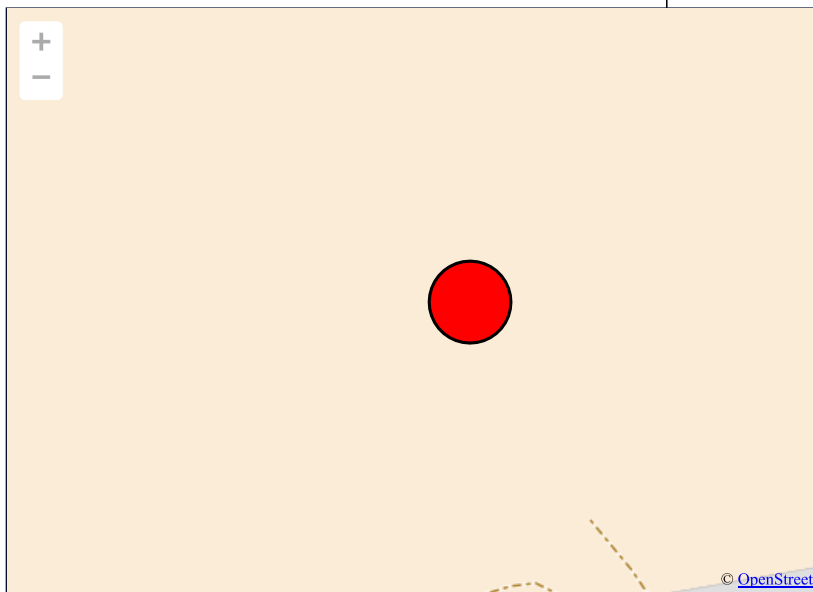
datum: None
 bibliografie: http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30
 opmerkingen:
 kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
 contactpersoon:
 project: X
 opmerkingen:

CAI Locatie 165347

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Heverlee
naam: Bunker C 35
toponiem:
beschrijving:

Structuur Monumentaal Relict**Datering: Nieuwste Tijd**

verfijning1: 20ste eeuw
verfijning2: Onbepaald
opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

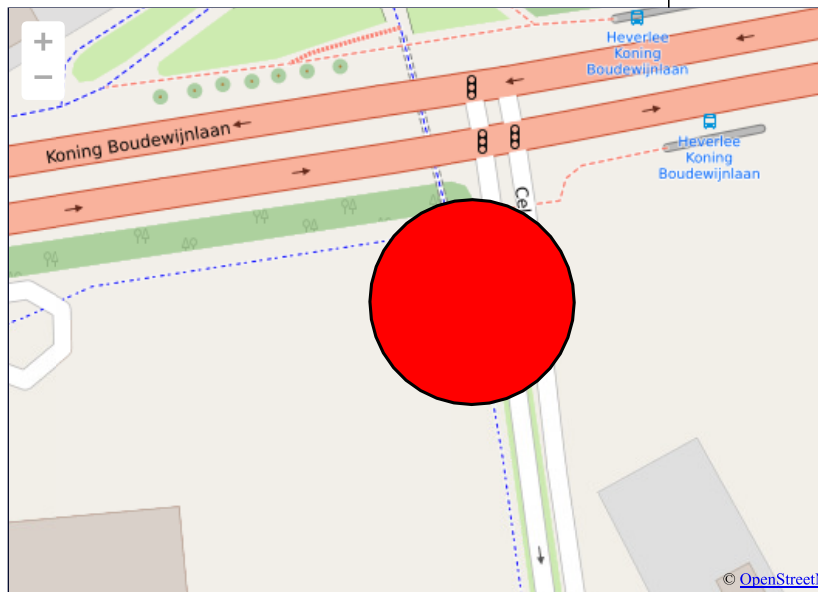
klasse: Wereldoorlogen (Versterking)
subklasse: Bunkers
opmerkingen: KW-Linie: commando 1ste lijn

Bron: Literatuur

datum: None
bibliografie: http://www.kwlinie.be/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=30
opmerkingen:
kartografie:

Gebeurtenis: Onbepaald > Onbepaald

datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

CAI Locatie 208705**nauwkeurigheid:** Tot op 15m**provincie:** Vlaams-Brabant**gemeente:** Leuven**deelgemeente:** Heverlee**naam:** Celestijnenlaan - Koning Boudewijnlaan**toponiem:****beschrijving:****Structuur Archeologische Objecten****Datering: Romeinse Tijd**

verfijning1: Onbepaald

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen:

Interpretatie: Roerende Archaeologica

klasse: Losse Vondst

subklasse: Munten

opmerkingen: sterk gecorrodeerde koperen munt

Datering: Nieuwste Tijd

verfijning1: 20ste eeuw

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen:

Interpretatie: Roerende Archaeologica

klasse: Wereldoorlogen (Roerende Archaeologica)

subklasse: None

opmerkingen: militaire knoop van het tweede regiment van het Belgische leger in associatie met een loden schrapnel kogel uit WO I

andere loden schrapnelkogel uit WO I

Datering: Romeinse Tijd

verfijning1: Onbepaald

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen:

Interpretatie: Roerende Archaeologica

klasse: Losse Vondst

subklasse: Metaal

opmerkingen: bronzen vierkanten beslagstuk

Datering: Nieuwe Tijd

verfijning1: 18de eeuw

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen:

Interpretatie: Roerende Archaeologica

klasse: Losse Vondst

subklasse: Munten

opmerkingen: Koperen munt uit 1782

Datering: Nieuwste Tijd

verfijning1: 19de eeuw

verfijning2: Onbepaald

opmerkingen:

Interpretatie: Roerende Archaeologica

klasse: Losse Vondst

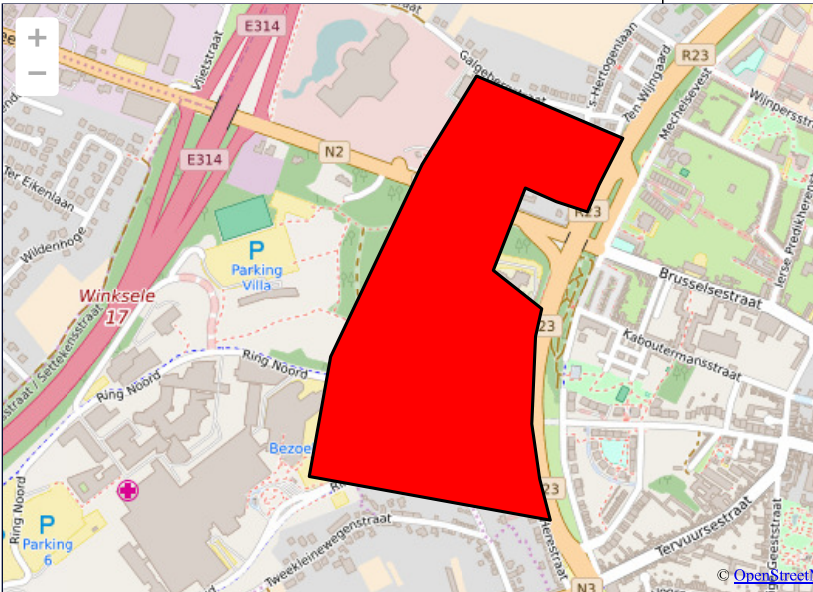
subklasse: Metaal

opmerkingen: kwaliteitsloodje 19de eeuw - 20ste eeuw

Datering: Nieuwste Tijd verfijning1: 19de eeuw verfijning2: Onbepaald opmerkingen:	Interpretatie: Roerende Archaeologica klasse: Losse Vondst subklasse: Aardewerk opmerkingen:
Datering: Nieuwste Tijd verfijning1: 19de eeuw verfijning2: Onbepaald opmerkingen:	Interpretatie: Roerende Archaeologica klasse: Losse Vondst subklasse: Glas opmerkingen: 2 complete bierflessen van Brouwerij Van Tilt te Leuven in 1952 door brouwerij Arois overgenomen
Datering: Nieuwste Tijd verfijning1: 19de eeuw verfijning2: Onbepaald opmerkingen:	Interpretatie: Roerende Archaeologica klasse: Losse Vondst subklasse: Metaal opmerkingen: koperen knoop loodfragment koperen sluiting van kist zinkfragment
Bron: Literatuur datum: 2013 bibliografie: Cnuts, D., Willems, M. & Vanmontfort, B., 2013. Archeologisch vooronderzoek bij de heraanleg van het kruispunt Celestijnenlaan - Koning Boudewijnlaan (Heverlee), EPA rapport 36, Leuven opmerkingen: C.K.:Cnuts:2013ab kartografie:	Gebeurtenis: Archeologisch onderzoek > Mechanische prospectie datum: 02-05-2013 contactpersoon: project: X opmerkingen: vergunning 2013/193

CAI Locatie 208976

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Leuven
naam: Aanvalssloopgraaf beleg van Leuven
toponiem:
beschrijving:
INDICATOR

Structuur Onbepaald

Datering: Nieuwe Tijd

verfijning1: 17de eeuw
verfijning2: Onbepaald
opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

klasse: Verdedigingselementen
subklasse: Onbepaald
opmerkingen: aanvalssloopgraaf

Bron: Cartografie/Iconografie/Fotografie

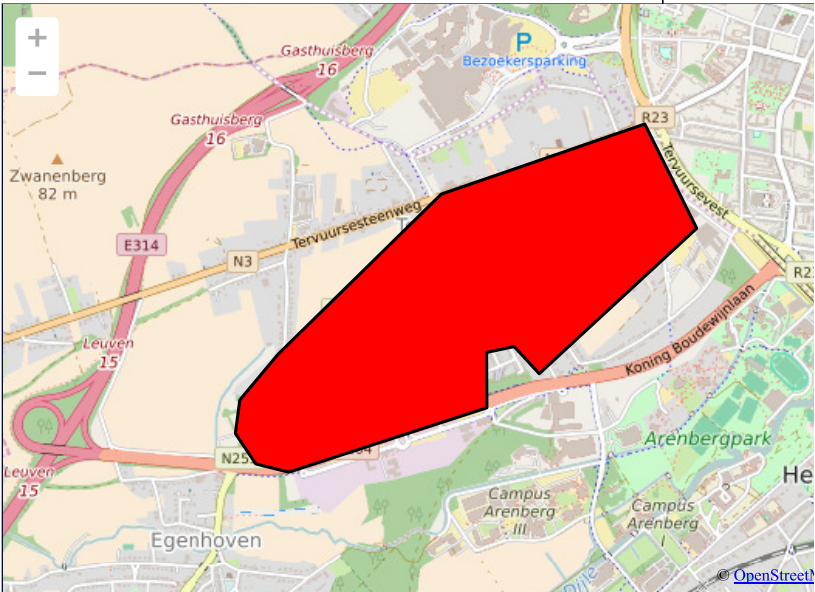
datum: None
bibliografie: None
opmerkingen:
kartografie: Kaart van Pauli

Gebeurtenis: Historisch onderzoek > Kaartstudie

datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

CAI Locatie 212735

nauwkeurigheid: Tot op 15m
provincie: Vlaams-Brabant
gemeente: Leuven
deelgemeente: Heverlee
naam: Kampement beleg van Leuven
toponiem:
beschrijving:
INDICATOR

Structuur Onbepaald

Datering: Nieuwe Tijd

verfijning1: 17de eeuw
verfijning2: Onbepaald
opmerkingen:

Interpretatie: Versterking

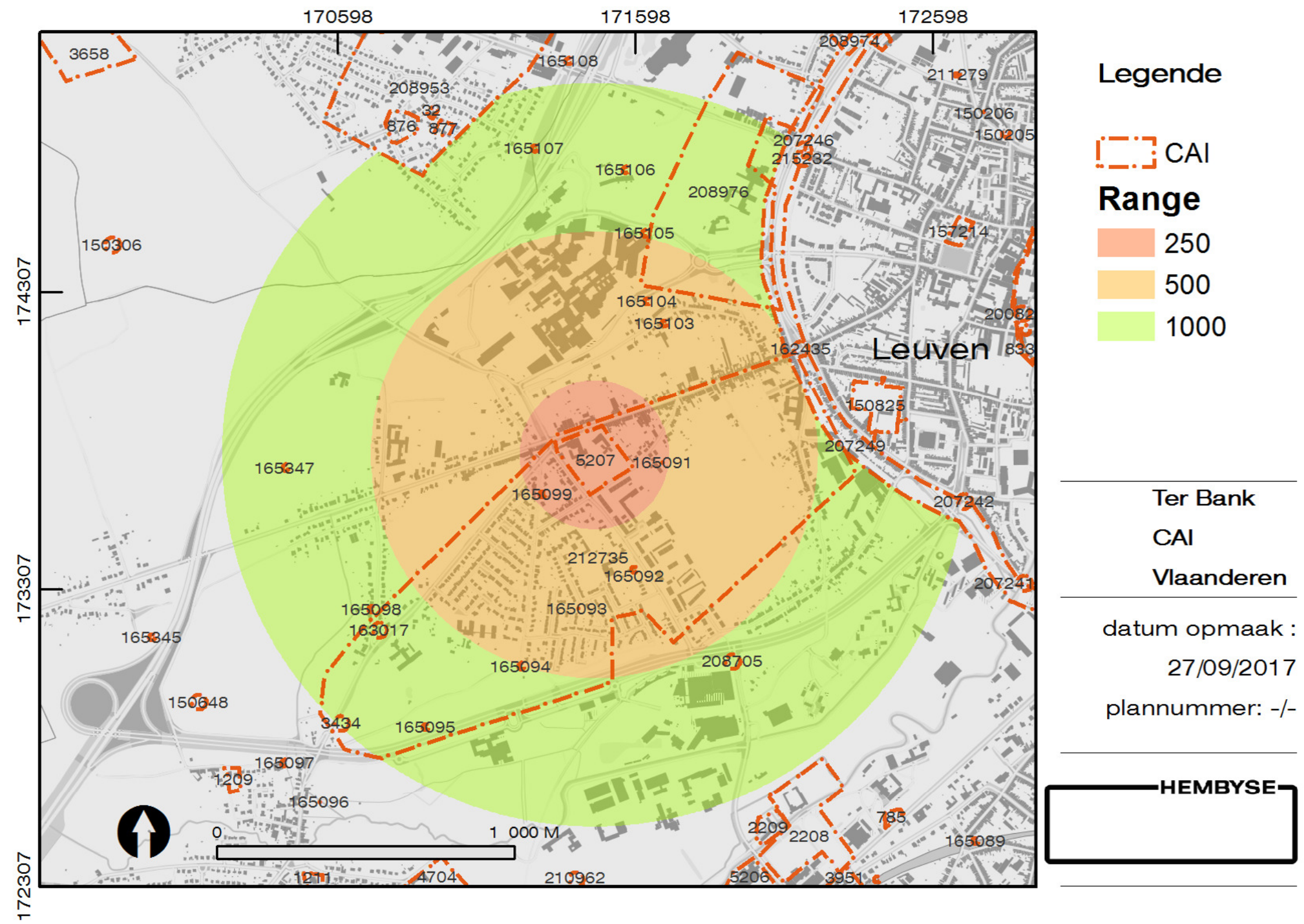
klasse: Gebouwen
subklasse: Kamp
opmerkingen:

Bron: Cartografie/Iconografie/Fotografie

datum: None
bibliografie: None
opmerkingen:
kartografie: Kaart van Pauli

Gebeurtenis: Historisch onderzoek > Kaartstudie

datum:
contactpersoon:
project: X
opmerkingen:

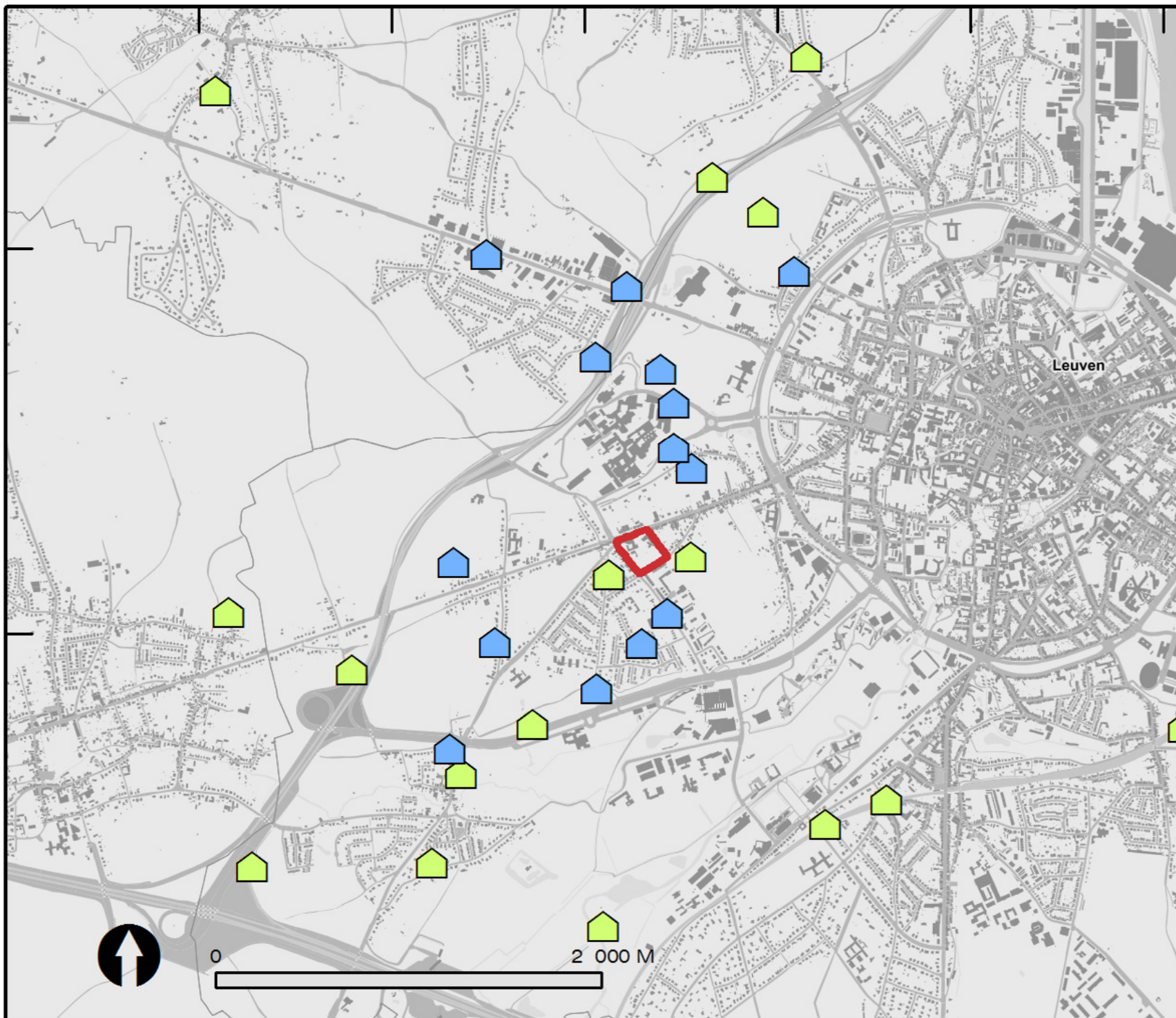

168162 169162 170162 171162 172162 173162 174162

175313

173313

171313

Legende

 Ter Bank

Bunkertype

Munitiebunker

bunker

bunker KW-linie

Ter Bank

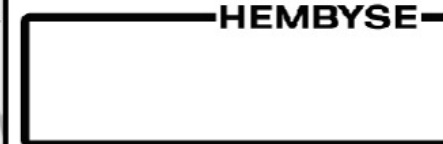
KW-linie

datum opmaak :

3/10/2017

plannummer: -/-

HEMBYSE

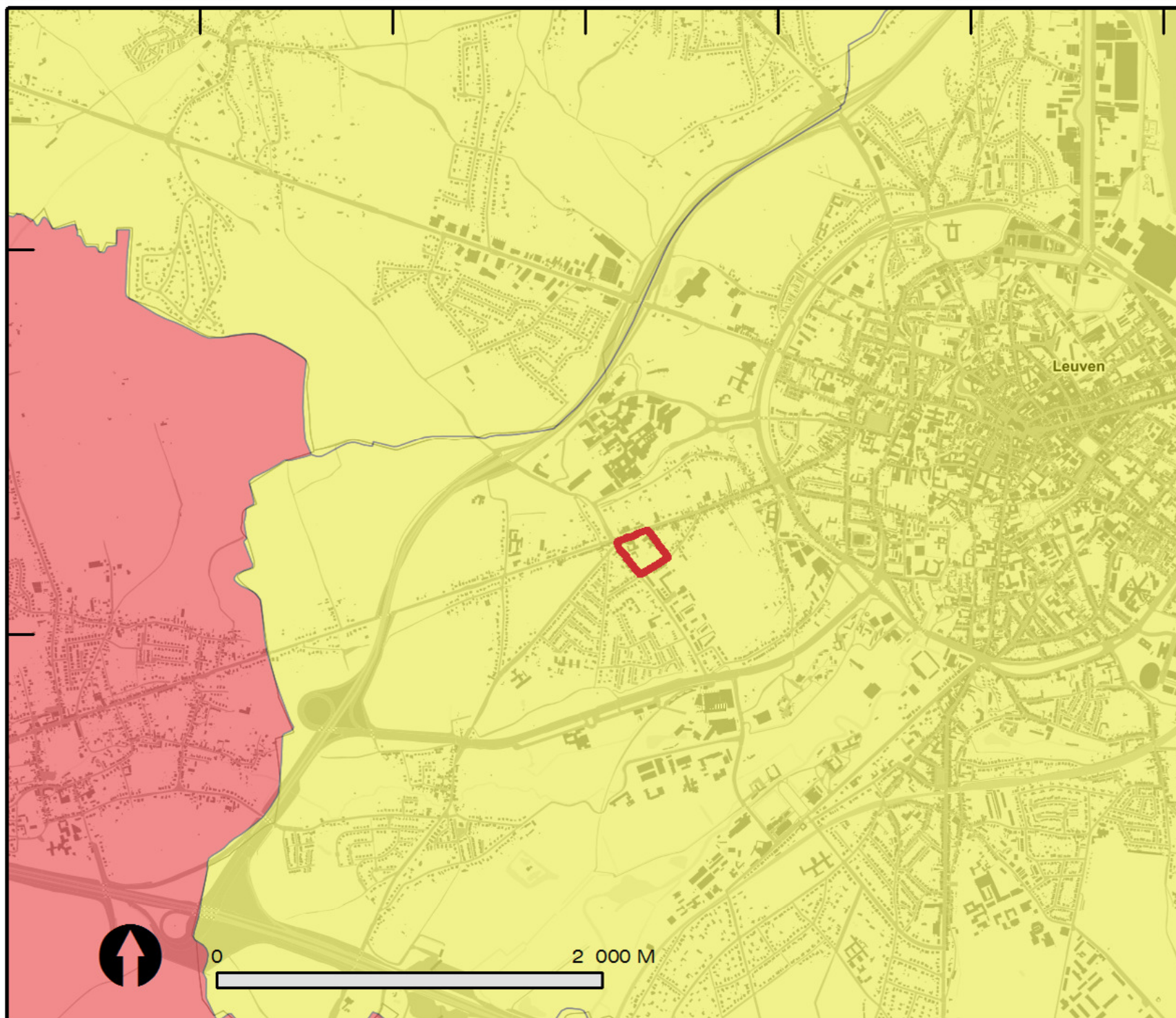

168162 169162 170162 171162 172162 173162 174162

175313

173313

171313

Legende

 Ter Bank

- Zeer sterk erosiegevoelig
- Sterk erosiegevoelig
- Medium erosiegevoelig
- Weinig erosiegevoelig
- Zeer weinig erosiegevoelig

Ter Bank

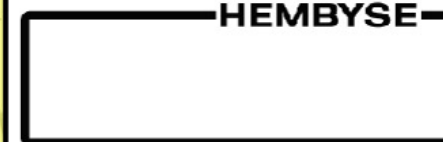
erosiegevoeligheid

datum opmaak :

3/10/2017

plannummer: -/-

HEMBYSE

170923

171423

171923

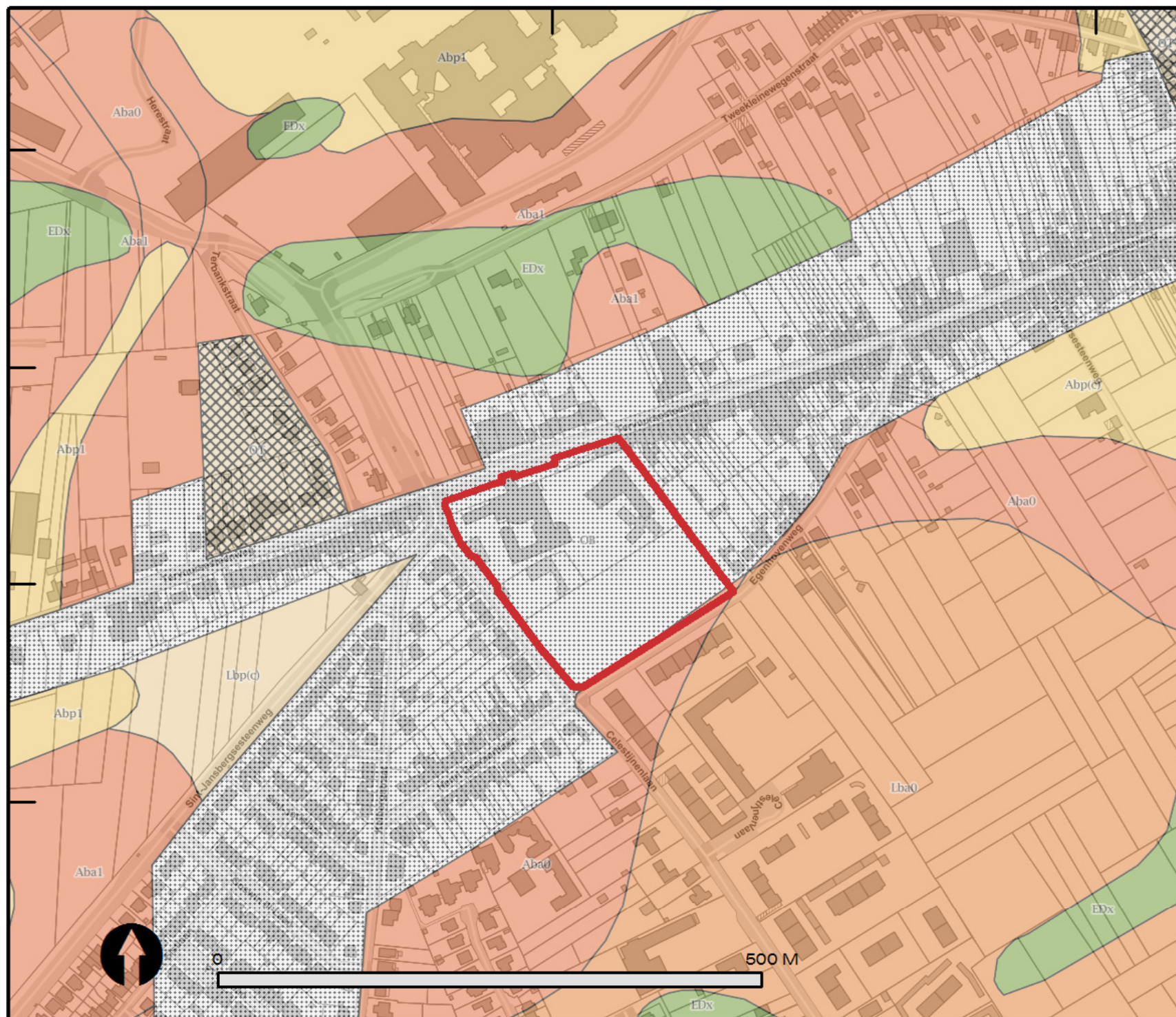
174122

173922

173722

173522

173322

Legende

 Ter Bank

Ter Bank

Bodemkaart

Vlaanderen

datum opmaak :

3/10/2017

plannummer: -/-

HEMBYSE

171239

171539

171839

Legende

 Ter Bank

Digitaal Terreinmodel

Value

 High : 74,6856

 Low : 39,5575

Ter Bank

DTM

Vlaanderen

datum opmaak :

4/10/2017

plannummer: -/-

HEMBYSE

